

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 612/2013-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. októbra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. M. V., nar..., t. č. vo väzbe, zastúpeného advokátkou JUDr. N. B., G., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 0 Tp 362/2013 z 25. júla 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. M. V. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. septembra 2013 doručená sťažnosť Ing. M. V. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a na prerokovanie veci bez zbytočných priťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o

ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 0 Tp 362/2013 z 25. júla 2013.

Sťažovateľ uviedol, že uznesením vyšetrovateľa z 21. januára 2013 mu bolo vznesené obvinenie za obzvlášť závažný zločin krádeže sčasti dokonaného a sčasti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 a § 212 ods. 2 písm. a) a ods. 4 písm. b) s poukazom na § 138 písm. i) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s pokračovacím zločinom poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, 2 písm. a) a ods. 3 písm. c) Trestného zákona.

Sťažovateľ bol uznesením okresného súdu sp. zn. 0 Tp 34/2013 z 25. januára 2013 vzatý do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a), b) a c) Trestného poriadku. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 1 Tpo 9/2013 z 13. februára 2013 zrušil uznesenie okresného súdu a rozhodol o vzatí sťažovateľa do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku.

Prokurátor Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“) podal 19. júla 2013 návrh na predĺženie lehoty trvania väzby sťažovateľa do 21. októbra 2013 s odôvodnením, že trestné stíhanie nebude možné ukončiť podaním obžaloby v základnej lehote väzby vzhľadom na rozsah trestnej činnosti a spisového materiálu, pričom na obžalobe už pracuje a prepustením sťažovateľa na slobodu by s ohľadom na charakter a rozsah trestnej činnosti hrozilo zmarenie alebo podstatné sťaženie dosiahnutia účelu trestného konania.

Okresný súd rozhodol uznesením sp. zn. 0 Tp 361/2013 z 25. júla 2013 o predĺžení väzby sťažovateľa z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku do 21. októbra 2013 s odôvodnením, že vo veci je vykonávané rozsiahle dokazovanie výsluchmi množstva svedkov, vyhodnocovaním vykonaných odposluchov a sledovaní a procesným zabezpečením prepisov vykonaných odposluchov a sledovaní. Okresný súd pripustil, že vyšetrovanie neprebiehala úplne plynulo, v podstate sa však stotožnil s návrhom prokurátora a jeho argumentáciou, že príprava obžaloby vyžaduje dlhší čas

a zvýšenú pozornosť vzhľadom na mimoriadny rozsah a náročnosť veci, keďže niektorí zo spolupáchateľov sú vo väzbe a niektorí na úteku.

Sťažovateľ podal proti uzneseniu okresného súdu sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 3 Tpo 53/2013 z 8. augusta 2013 tak, že ju zamietol ako nedôvodnú.

Podľa názoru sťažovateľa odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu rozsahom dokazovania neobstojí, pretože *„dokazovanie bolo už skončené a vec bola ukončená s návrhom na podanie obžaloby v dostatočnej lehote pred skončením základnej 7mesačnej lehoty väzby v prípravnom konaní, pričom samotný súd následne uviedol, že doposiaľ vykonávané vyšetrovanie neprebiehalo úplne plynule“*. Sťažovateľ ďalej poukázal na to, že v jeho veci nebolo vykonávané žiadne odpočúvanie ani sledovanie osôb a vecí podľa Trestného poriadku, preto mu nie je zrejmé, aké procesné zabezpečenie prepisov sa má vykonať, navyše po tom, ako bolo vyšetrovanie ukončené preštudovaním vyšetrovacieho spisu.

Sťažovateľ tiež namieta, že okresný súd porušil zásadu prezumpcie nevinoty, pretože sa stotožnil s názorom, že spáchal trestnú činnosť, z ktorej je obvinený. Sťažovateľ namieta aj procesný postup okresného súdu a tvrdí, že procesným stranám nebol poskytnutý rovnaký priestor na uplatnenie ich práv a nebola dodržaná zásada kontradiktórnosti konania. Uviedol, že návrh prokurátora na predĺženie lehoty väzby mu bol doručený 24. júla 2013 a okresný súd o ňom rozhodoval 25. júla 2013 o 9.30 h, a teda mu nebol poskytnutý dostatočný čas na prípravu. Poukázal tiež na to, že návrh prokurátora bol doručený jeho obhajkyňi až 31. júla 2013, t. j. šesť dní po rozhodnutí.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Okresný súd Bratislava I uznesením zo dňa 25. 7. 2013 pod sp. zn. 0 Tp 362/2013 porušil právo Ing. M. V., nar... byť vzatý do väzby iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky, porušenia práva na slobodu a bezpečnosť podľa zaručeného v čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, porušenia práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 48

ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a porušenia práva byť súdený v primeranej lehote alebo byť prepustený počas konania podľa čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 25. 7. 2013 sp. zn. 0 Tp 362/2013 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

Ing. M. V. sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia v sume 247,42 € (prevzatie a príprava zastúpenia a vypracovanie sťažnosti právnej pomoci á 115,90 €, 2x krát režijný paušál á 7,81 €), ktorú je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť na účet advokátky JUDr. N. B., vedený v S., a. s., č. účtu... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti v prvom rade konštatoval, že sťažovateľ je v konaní pred ústavným súdom zastúpený advokátkou, ktorá je v súlade § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov povinná dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08).

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Ústavný súd vo svojej judikatúre uvádza, že viazanosť návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s požiadavkami vyplývajúcimi z § 56 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí rozsah a predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011). Z konštantnej judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že tvrdenia o porušení iných ustanovení ústavy alebo medzinárodnej zmluvy, ktoré sťažovateľ uvádza v texte sťažnosti mimo petitu, je potrebné považovať iba za súčasť argumentácie sťažovateľa (III. ÚS 149/04, II. ÚS 65/07, IV. ÚS 279/07).

Postupujúc podľa uvedenej stabilnej judikatúry, ústavný súd neprihliadol na námietku porušenia práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 dohovoru, ktorú sťažovateľ uviedol len v odôvodnení sťažnosti. Ústavný súd považoval za predmet tohto konania sťažovateľom namietané porušenie jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 a čl. 48

ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 0 Tp 362/2013 z 25. júla 2013.

Ústavný súd vo svojej judikatúre uvádza, že jeho právomoc poskytnúť ochranu základným právam a slobodám sa riadi princípom subsidiarity a je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy, ktoré sú povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto právomoc ústavného súdu nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd mohol domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Sťažnosť smeruje proti uzneseniu súdu prvého stupňa, proti ktorému bol prípustný riadny opravný prostriedok, ktorý sťažovateľ aj využil a krajský súd o ňom rozhodol. Na preskúmanie postupu a uznesenia okresného súdu bol príslušný krajský súd, a preto by ústavný súd mohol preskúmať v konaní o sťažnosti len ústavnosť postupu a rozhodnutia krajského súdu.

Sťažovateľ neoznačil ako porušovateľa svojich práv krajský súd, a preto je daný dôvod na odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. októbra 2013